

Một số hiện tượng khí tượng đáng chú ý

TRONG NĂM 2004 Ở VIỆT NAM

TSKH. Nguyễn Duy Chinh

CN. Đào Thị Thúy

Viện Khí tượng Thủy văn

1. Một số nhận xét chung về diễn biến khí hậu năm 2004

- Từ đầu năm đến tháng XII/2004, hiện tượng ENSO (hiện tượng khí quyển - đại dương diễn ra trên quy mô rộng và ảnh hưởng mạnh đến chế độ khí hậu nhiều nước trên thế giới, trong đó có Việt Nam) vẫn luôn ở trạng thái trung gian

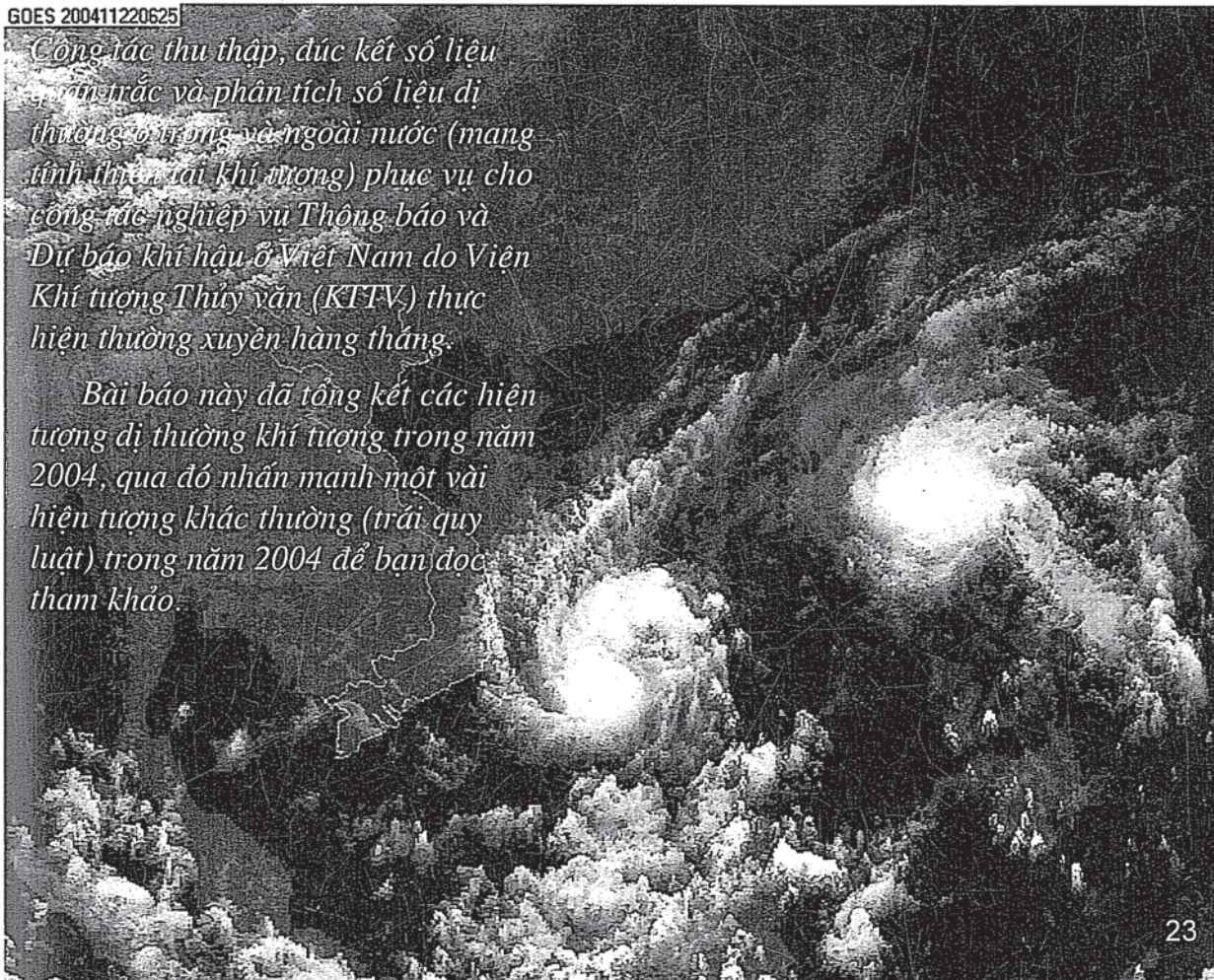
đang có xu hướng nghiêng về sự hình thành một El Nino mới;

- Hoạt động của gió mùa khu vực châu Á (chịu tác động của ENSO) “nói chung ở mức xấp xỉ và yếu hơn trung bình” [2] cho cả hai năm: 2003 và 2004. Số đợt không khí lạnh (mùa đông) ảnh hưởng đến Việt Nam trong năm 2004 thấp hơn chuẩn trung bình (thời kỳ 1971 - 2000). Từ đó, có thể dẫn đến nhiệt độ trung bình năm 2004 không tăng và cũng không giảm. Hoạt động của gió mùa mùa hè thường nhận biết qua diễn biến mùa

GOES 200411220625

Công tác thu thập, đúc kết số liệu quan trắc và phân tích số liệu dị thường ở trong và ngoài nước (mang tính thiên tai khí tượng) phục vụ cho công tác nghiệp vụ Thông báo và Dự báo khí hậu ở Việt Nam do Viện Khí tượng Thủy văn (KTTV) thực hiện thường xuyên hàng tháng.

Bài báo này đã tổng kết các hiện tượng dị thường khí tượng trong năm 2004, qua đó nhấn mạnh một vài hiện tượng khác thường (trái quy luật) trong năm 2004 để bạn đọc tham khảo.

mưa. Mùa mưa năm 2004 kết thúc sớm hơn bình thường và kéo theo lượng mưa mùa 2004 thiếu hụt đáng kể, nhất là ở các vùng duyên hải Trung Bộ và Tây Nguyên;

- Mùa áp thấp nhiệt đới (ATNĐ) và bão hoạt động trên khu vực biển Đông năm 2004 tính trung bình thấp hơn chuẩn (1971 - 2000); số ATNĐ và bão ảnh hưởng tới Việt Nam cũng thấp hơn chuẩn và cường độ yếu hơn trung bình, hoàn toàn không đúng theo quy luật.

2. Một số hiện tượng thời tiết đáng chú ý trong năm 2004

Không khí lạnh (KKL)

Trong năm 2004 có 32 đợt KKL ảnh hưởng tới Việt Nam, tháng I: 6 đợt (1 đợt gió mùa đông bắc (GMĐB) xuất hiện vào ngày 16/I; 5 đợt KKL tăng cường vào các ngày 11, 18, 21, 23 và 27); tháng II: 3 đợt (2 đợt GMĐB vào các ngày 3 và 25; 1 đợt KKL vào ngày 7/II); tháng III: 5 đợt (3 đợt GMĐB vào các ngày 2, 14, 21; 2 đợt KKL tăng cường vào ngày 11 và 25); tháng IV: 3 đợt GMĐB vào các ngày 2, 8, 16; tháng V: 4 đợt GMĐB vào các ngày 4, 13, 16 và 31; tháng IX: 1 đợt GMĐB vào ngày 8; tháng X: 3 đợt (1 đợt GMĐB vào ngày 2; 2 đợt KKL tăng cường vào ngày 6 và 26); tháng XI: 2 đợt (1 đợt GMĐB vào ngày 15 và 1 đợt KKL tăng cường ngày 26); tháng XII: 5 đợt (1 đợt GMĐB ngày 24; 4 đợt KKL tăng cường vào các ngày 3, 7, 27 và 30).

Trong số 32 đợt KKL ảnh hưởng tới Việt Nam nêu trên, thì:

- Đợt ngày 18/I có cường độ mạnh, được tăng cường liên tiếp vào các ngày 21, 23, và 27/I gây ra 1 đợt rét đậm, rét hại kéo dài. Một số nơi thuộc vùng núi

cao Bắc Bộ đã xảy ra sương muối và băng giá. Đặc biệt vùng Ô Quy Hồ (Lai Châu), Sa Pa (Lào Cai) đêm ngày 22 sáng ngày 23/I đã có tuyết rơi, đọng trên cành và thân cây trong vài giờ;

- Đợt KKL từ ngày 3 đến ngày 10/II rét đậm, rét hại kéo dài, một số nơi vùng núi cao phía Bắc gây ra hiện tượng băng giá và sương muối; khu du lịch Mẫu Sơn (Lạng Sơn) đêm ngày 3/II rạng sáng ngày 4/II đã có tuyết rơi, rải rác kèm theo băng tuyết.

- Đợt KKL ngày 24/XII được tăng cường vào ngày 27 và ngày 30/XII gây rét đậm, rét hại ở Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ.

Các đợt KKL tăng cường làm xuất hiện tuyết và băng tuyết nêu trên có thể nói là hiện tượng thời tiết dị thường và rất hiếm xảy ra ở vùng khí hậu nhiệt đới nước ta. Hiện tượng tuyết rơi và băng tuyết lưu lại trên cây, cỏ đã gây ra sự chú ý cho nhiều người dân “xứ nóng”, mặt khác cũng đã ảnh hưởng không nhỏ đến cây trồng và vật nuôi.

Xoáy thuận nhiệt đới

Mùa bão ở Việt Nam kéo dài từ khoảng tháng V đến tháng XII. Trong các tháng còn lại tần suất xuất hiện bão thường yếu và ảnh hưởng không lớn đến chế độ khí hậu ở nước ta. Quy luật hoạt động của mùa bão khá phức tạp, trong những năm nhất định vẫn xuất hiện những hiện tượng trái quy luật.

Theo số liệu thống kê của các nhà khí tượng và khí hậu Việt Nam, hàng năm có khoảng 60% số cơn bão bắt nguồn từ vùng biển Thái Bình Dương và 40% số cơn bão bắt nguồn trên biển Đông ảnh hưởng đến nước ta, mùa bão có xu hướng chậm dần từ Bắc vào Nam.

Căn cứ vào những điểm nêu trên, tác giả nhận thấy:

- Ngày 14 đến ngày 17/V, ATNĐ ảnh hưởng từ Bình Định đến Vũng Tàu; bão số 1 (từ ngày 4 đến ngày 9/VI) không ảnh hưởng tới thời tiết, khí hậu ở Việt Nam, nhưng bão số 2 (từ ngày 10 đến ngày 12/VI) đổ bộ vào Bình Định và ảnh hưởng trực tiếp đến các tỉnh từ Thừa Thiên - Huế đến Phú Yên. Như vậy, từ đầu mùa bão, các cơn bão đã ảnh hưởng và đổ bộ vào phía Nam trên lãnh thổ nước ta. Đây là hiện tượng trái quy luật.

- Bão số 3 (từ ngày 15 đến ngày 16/VII) đổ bộ vào Quảng Đông (Trung Quốc), ảnh hưởng rất lớn đến thời tiết ở Bắc Bộ, gây mưa vừa, mưa to đến rất to ở các tỉnh miền núi phía Bắc nước ta; ATNĐ (từ ngày 28 đến ngày 30/VIII) đổ bộ vào Quảng Tây (Trung Quốc), ảnh hưởng tới thời tiết ở Bắc Bộ. Đây là trường hợp không bình thường, vì gần giữa mùa bão mà bão và ATNĐ vẫn đổ bộ vào Quảng Đông và Quảng Tây Trung Quốc;

- Riêng cơn bão số 4 (vào cuối tháng XI: từ ngày 20 đến ngày 25/XI) đi qua bán đảo Cà Mau đến vịnh Băng Gan, ảnh hưởng trực tiếp đến các tỉnh từ Bình Thuận đến Cà Mau và Kiên Giang, hiện tượng này phù hợp với quy luật. Nhưng đây cũng là cơn bão đáng chú ý, vì bão số 4 diễn ra ở vùng ít xảy ra tần suất xuất hiện bão, gây thiệt hại đáng kể.

Mưa lớn

Trong năm 2004 ít xảy ra mưa lớn, có thể nêu một số đợt mưa lớn làm ví dụ:

- Đợt mưa lớn từ ngày 15 đến ngày 19/III xảy ra ở Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ đã gây ra lũ quét ở thượng nguồn sông Nam Qua (Lào Cai);

- Đợt mưa lớn từ ngày 4 đến ngày 5/V, Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ; lượng mưa phổ biến 50 đến 100mm, gây ra 1 đợt lũ trên lưu vực một số sông ở Bắc Bộ (đợt mưa này gây ra ngập úng nhiều nơi ở Hà Nội trong nhiều giờ);

- Đợt mưa từ ngày 13 đến ngày 19/V, xảy ra ở Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ (do ảnh hưởng của 2 đợt KKL ngày 13 và ngày 16/V), tổng lượng mưa phổ biến từ 150 đến 200mm, một số nơi thuộc Hà Tĩnh và Quảng Trị mưa rất to. Đợt mưa này gây ra lũ trên sông Thao, sông Lô và sông Thái Bình;

- Đợt mưa lớn từ ngày 11 đến ngày 13/VI, (do ảnh hưởng của cơn bão số 2) các tỉnh Trung Bộ có mưa to đến rất to, lượng mưa phổ biến từ 100 đến 300mm gây ra lũ trên hầu hết các sông ở miền Trung, riêng các sông ở tỉnh Quảng Ngãi có lũ khá lớn;

- Đợt mưa lớn 6/VII, kéo dài khoảng 5 giờ tại xã Mường Phăng tỉnh Điện Biên gây ra lũ quét ở bản Xôm;

- Đợt mưa lớn từ ngày 18 đến ngày 21/VII, các tỉnh miền núi phía Bắc do ảnh hưởng của cơn bão số 3, gây ra lũ quét lớn ở 2 xã Du Già, Du Tiến, huyện Yên Minh, tỉnh Hà Giang gây thiệt hại lớn về người và của. Đợt mưa này cũng gây lũ quét ở Cao Bằng gây ra lũ thượng nguồn hệ thống sông Hồng - Thái Bình. Đây là đợt lũ quét nghiêm trọng nhất trong năm 2004;

- Đợt mưa từ ngày 18 đến ngày 23/VII, xảy ra ở các tỉnh Đồng bằng Bắc Bộ gây thiệt hại rất nặng nề về người và tài sản cho nhân dân;

- Đợt mưa trong các ngày 4, 7, 17 và 20/VII tại Tp. Hồ Chí Minh (thời gian mưa tuy ngắn) gây ngập úng, ngừng trệ giao thông ở một số tuyến trong nhiều giờ;

- Đợt mưa lớn ngày 5 đến ngày 7/VIII, gây lũ quét làm sạt lở đất khá nghiêm trọng ở Lào Cai;

- Đợt mưa ngày 10 đến ngày 20/VIII, gây ra lũ, lụt ở Đắc Nông làm một số huyện ngập sâu từ 2 đến 3m;

- Đợt mưa lớn từ ngày 17 đến ngày 31/VIII, gây sạt lở nghiêm trọng các tuyến đường giao thông liên huyện ở Điện Biên, gây lũ quét ở Sơn La;

- Đợt mưa lớn từ ngày 28 đến ngày 31/VIII, xảy ra ở Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ, ven biển Đồng bằng Bắc Bộ và Thanh Hoá, lượng mưa phổ biến lớn hơn 100mm, đặc biệt ở đảo Bạch Long Vĩ, lượng mưa trên 600mm;

- Đợt mưa lớn từ ngày 1 đến ngày 15/IX, xảy ra nhiều trận mưa lớn gây lũ quét, lũ ống cục bộ ở Sơn La và gây ra 2 vụ lở đất nghiêm trọng vào các ngày 9/IX tại xã Trung Chải (Sa Pa) và 13/IX, huyện Bát Xát tỉnh Lào Cai;

- Đợt mưa lớn từ ngày 23 đến ngày 24/IX, gây lũ quét tại 2 xã Xuân Quang và Bảo Thắng ở Lào Cai;

- Đợt mưa lớn từ ngày 1 đến ngày 3/X, xảy ra ở Thừa Thiên - Huế đến Phú Yên, gây ngập úng cục bộ một số nơi tại Quảng Ngãi, làm sạt lở nhiều đoạn trên đèo liên huyện vùng cao Tây Trà, làm hàng chục mét đường giao thông thuộc xã Trà Sơn và Trà Lĩnh bị núi đá đổ vùi lấp;

- Đợt mưa lớn từ ngày 16 đến ngày 18/XI, tại Thừa Thiên - Huế lượng mưa

phổ biến 100 đến trên 200mm, gây lũ lớn tại một số huyện miền núi của Thừa Thiên - Huế;

- Đợt mưa lớn từ ngày 22 đến ngày 27/XI, do ảnh hưởng của KKL kết hợp với hoàn lưu bão số 4, gây ngập nghiêm trọng và lũ lớn ở Thừa Thiên - Huế, Quảng Nam và Quảng Ngãi.

Tóm lại

Tổng kết các đợt mưa lớn trên đây cho thấy: sự ảnh hưởng của mưa lớn trong năm 2004 là không nhỏ. Các đợt mưa lớn ở Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ vào tháng III, tháng V và tháng VI xảy ra trước và đầu mùa mưa năm 2004 cũng có thể được coi là dị thường (vì mưa lớn diện rộng thường xảy ra giữa mùa mưa).

Đông, tố, lốc

Năm 2004 có 65 trận đông, tố, lốc kèm mưa, mưa đá xảy ra tại nhiều địa phương trên cả nước, riêng tháng IV/2004 xảy ra 29 trận. Thiệt hại trong 3 tháng: tháng II, III, IV chủ yếu do đông, tố, lốc, kèm mưa, mưa đá gây thiệt hại: làm chết 15 người, 82 người bị thương và các thiệt hại khác; tổng thiệt hại khoảng 20 tỷ đồng (riêng Nghệ An thiệt hại do đông, tố, lốc kèm theo mưa lớn đã lên tới 12 tỷ đồng) [3]. Sau đây là một vài trận đông, tố, lốc đã gây ra nhiều thiệt hại về người và của như:

- Trận lốc xoáy, kèm theo mưa lớn ở Bạc Liêu xảy ra vào lúc 14h ngày 16/VII gây thiệt hại nặng nề cho sản xuất nông nghiệp;

- Trận đông lớn xảy ra vào chiều ngày 26/VIII đã làm đắm 1 thuyền nan trên sông Bang (Hoành Bồ, Quảng Ninh) làm chết và mất tích 16 người [3];

- Trận lốc xảy ra vào chiều 2/IX làm đắm 1 chiếc thuyền nan trên sông Đà ở huyện Thuận Châu (Sơn La) làm chết 6 người [3].

Nắng nóng

Mức độ nắng nóng trong năm 2004 không nghiêm trọng như một số năm trước đây. Nhiệt độ cao nhất cũng chỉ đạt dưới 40°C ở Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ cụ thể như sau:

- Nam Bộ có 3 đợt nắng nóng vào các ngày 8/III; 6/IV và 27/IV;

- Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ xảy ra đợt nắng nóng vào ngày 19 đến ngày 25/VI, nhiệt độ cao nhất phổ biến: 37 đến 39°C (một số nơi lên đến trên 40°C). Đây là đợt nắng nóng kéo dài và gây ảnh hưởng lớn nhất đến sức khỏe con người trong năm 2004;

- Đợt nắng nóng từ ngày 30/VI đến 6/VII, xảy ra ở Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ, nhiệt độ cao nhất phổ biến: 36 đến 39°C, nắng nóng kéo dài, nhưng mức độ ảnh hưởng thấp hơn đợt từ ngày 19 đến ngày 25/VI;

- Đợt nắng nóng từ ngày 10 đến ngày 12/VIII, xảy ra ở Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ, nhiệt độ cao nhất phổ biến: 35 đến 36°C.

Khô hạn

Mức độ khô hạn năm 2004 cao hơn 2003. Theo bản tin Thông báo và dự báo khí hậu số tháng II, III, IV/2004 [1], từ những tháng đầu của năm 2004 khô hạn đã xuất hiện trên diện rộng ở Bắc Bộ, Nam Trung Bộ, Tây Nguyên và Nam Bộ. Mùa mưa năm nay bắt đầu tương đối sớm ở miền Bắc và khá muộn ở miền Nam (đặc biệt ở Tây Nguyên), nhưng nhìn chung mùa mưa năm nay kết thúc sớm (sớm hơn bình thường 2 - 3 tháng). Đây chính là lý do lượng mưa trong mùa mưa năm

2004 bị giảm đáng kể. Sau đây xin nêu một vài ví dụ đã xảy ra trong năm 2004:

- Tháng I, khô hạn đã xuất hiện ở Bắc Bộ, Tây Nguyên và Nam Bộ;

- Tháng II, khô hạn đã xuất hiện ở Bắc Bộ, Nam Trung Bộ, Tây Nguyên và Nam Bộ;

- Tháng III, khô hạn đã xảy ra ở Bắc Bộ, Nam Trung Bộ, Tây Nguyên và Nam Bộ.

Tuy nhiên, Bắc Bộ tình hình khô hạn đã giảm do có mưa. Tổng diện tích thiệt hại về lúa, hoa màu và cây công nghiệp trong 3 tháng: tháng I, II, III/2004 lên tới 299.000ha bị hạn nặng, một số diện tích không cho thu hoạch;

- Tháng VII, khô hạn đã xảy ra ở một số tỉnh thuộc vùng Nam Bộ;

- Tháng IX đến XI, hạn hán trên diện rộng vẫn tiếp tục xảy ra ở một số tỉnh thuộc Bắc Bộ, Tây Nguyên, Nam Trung Bộ và Nam Bộ.

Tính trong 3 tháng: tháng IX, X, XI, khoảng 249.939ha lúa, hoa màu và cây công nghiệp đã bị hạn nặng và mất trắng. Hạn hán xảy ra và kéo dài gây tổn thất nặng nề, nhất là ở vùng Tây Nguyên. Khô hạn gây thiệt hại cho tỉnh Đắk Lắk ước tính khoảng 200 tỷ đồng [3].

Tài liệu tham khảo

1. Trung tâm Khí tượng - Khí hậu, Viện KTTV. *Thông báo và dự báo khí hậu* các số tháng I đến tháng XII/2004.

2. Trần Thục, Nguyễn Văn Thắng, Đào Thị Thúy. *Mùa mưa và sự thiếu hụt của lượng mưa năm 2004* - *Tạp chí TN&MT*, Số 11(2004), tr. 28-30.

3. Nguồn: *Bản tin dự báo khí hậu hàng tháng của Viện Khí tượng Thủy văn*.

2004 bị giám đàng kê. Sau đây xin nêu một vài ví dụ đã xảy ra trong năm 2004:

- Tháng I, khô hạn đã xuất hiện ở Bắc Bộ, Tây Nguyên và Nam Bộ;
- Tháng II, khô hạn đã xuất hiện ở Bắc Bộ, Nam Trung Bộ, Tây Nguyên và Nam Bộ;
- Tháng III, khô hạn đã xảy ra ở Bắc Bộ, Nam Trung Bộ, Tây Nguyên và Nam Bộ.

Tuy nhiên, Bắc Bộ tình hình khô hạn đã giảm do có mưa. Tổng diện tích thiệt hại về lúa, hoa màu và cây công nghiệp trong 3 tháng: tháng I, II, III/2004 lên tới 299.000ha bị hạn nặng, một số diện tích không cho thu hoạch;

- Tháng VII, khô hạn đã xảy ra ở một số tỉnh thuộc vùng Nam Bộ;
- Tháng IX đến XI, hạn hạn trên diện rộng vẫn tiếp tục xảy ra ở một số tỉnh thuộc Bắc Bộ, Tây Nguyên, Nam Trung Bộ và Nam Bộ.

Tính trong 3 tháng: tháng IX, X, XI, khoảng 249.939ha lúa, hoa màu và cây công nghiệp đã bị hạn nặng và mất trắng. Hạn hạn xảy ra và kéo dài gây tổn thất nặng nề, nhất là ở vùng Tây Nguyên. Khô hạn gây thiệt hại cho tỉnh Đắk Lắk ước tính khoảng 200 tỷ đồng [3].

Tài liệu tham khảo

1. Trung tâm Khí tượng - Khí hậu, Viện KTTV. *Thông báo và dự báo khí hậu* các số tháng I đến tháng XII/2004.
2. Trần Thúc, Nguyễn Văn Thắng, Đào Thị Thủy. *Mùa mưa và sự thiếu hụt của lượng mưa năm 2004* -- *Tạp chí TN&MT*, Số 11(2004), tr. 28-30.
3. Nguồn: *bản tin dự báo khí hậu hàng tháng của Viện Khí tượng Thủy văn*.

- Trần Lốc xảy ra vào chiều 2/IX làm đắm 1 chiếc thuyền nan trên sông Đà ở huyện Thuận Châu (Sơn La) làm chết 6 người [3].

Nắng nóng

Mức độ nắng nóng trong năm 2004 không nghiêm trọng như một số năm trước đây. Nhiệt độ cao nhất cũng chỉ đạt dưới 40°C ở Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ cụ thể như sau:

- Nam Bộ có 3 đợt nắng nóng vào các ngày 8/III, 6/IV và 27/IV;

- Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ xảy ra đợt nắng nóng vào ngày 19 đến ngày 25/VI, nhiệt độ cao nhất phổ biến: 37 đến 39°C (một số nơi lên đến trên 40°C). Đây là đợt nắng nóng kéo dài và gây ảnh hưởng lớn nhất đến sức khỏe con người trong năm 2004;

- Đợt nắng nóng từ ngày 30/VI đến 6/VII, xảy ra ở Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ, nhiệt độ cao nhất phổ biến: 36 đến 39°C, nắng nóng kéo dài, nhưng mức độ ảnh hưởng thấp hơn đợt từ ngày 19 đến ngày 25/VI;

- Đợt nắng nóng từ ngày 10 đến ngày 12/VIII, xảy ra ở Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ, nhiệt độ cao nhất phổ biến: 35 đến 36°C.

Khô hạn

Mức độ khô hạn năm 2004 cao hơn 2003. Theo bản tin Thông báo và dự báo khí hậu số tháng II, III, IV/2004 [1], từ những tháng đầu của năm 2004 khô hạn đã xuất hiện trên diện rộng ở Bắc Bộ, Nam Trung Bộ, Tây Nguyên và Nam Bộ. Mùa mưa năm nay bắt đầu tương đối sớm ở miền Bắc và khá muộn ở miền Nam (đặc biệt ở Tây Nguyên), nhưng nhìn chung mùa mưa năm nay kết thúc sớm (sớm hơn bình thường 2 - 3 tháng). Đây chính là lý do lượng mưa trong mùa mưa năm

- Trận lốc xảy ra vào chiều 2/IX làm đắm 1 chiếc thuyền nan trên sông Đà ở huyện Thuận Châu (Sơn La) làm chết 6 người [3].

Nắng nóng

Mức độ nắng nóng trong năm 2004 không nghiêm trọng như một số năm trước đây. Nhiệt độ cao nhất cũng chỉ đạt dưới 40°C ở Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ cụ thể như sau:

- Nam Bộ có 3 đợt nắng nóng vào các ngày 8/III; 6/IV và 27/IV;

- Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ xảy ra đợt nắng nóng vào ngày 19 đến ngày 25/VI, nhiệt độ cao nhất phổ biến: 37 đến 39°C (một số nơi lên đến trên 40°C). Đây là đợt nắng nóng kéo dài và gây ảnh hưởng lớn nhất đến sức khỏe con người trong năm 2004;

- Đợt nắng nóng từ ngày 30/VI đến 6/VII, xảy ra ở Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ, nhiệt độ cao nhất phổ biến: 36 đến 39°C, nắng nóng kéo dài, nhưng mức độ ảnh hưởng thấp hơn đợt từ ngày 19 đến ngày 25/VI;

- Đợt nắng nóng từ ngày 10 đến ngày 12/VIII, xảy ra ở Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ, nhiệt độ cao nhất phổ biến: 35 đến 36°C.

Khô hạn

Mức độ khô hạn năm 2004 cao hơn 2003. Theo bản tin Thông báo và dự báo khí hậu số tháng II, III, IV/2004 [1], từ những tháng đầu của năm 2004 khô hạn đã xuất hiện trên diện rộng ở Bắc Bộ, Nam Trung Bộ, Tây Nguyên và Nam Bộ. Mùa mưa năm nay bắt đầu tương đối sớm ở miền Bắc và khá muộn ở miền Nam (đặc biệt ở Tây Nguyên), nhưng nhìn chung mùa mưa năm nay kết thúc sớm (sớm hơn bình thường 2 - 3 tháng). Đây chính là lý do lượng mưa trong mùa mưa năm

2004 bị giảm đáng kể. Sau đây xin nêu một vài ví dụ đã xảy ra trong năm 2004:

- Tháng I, khô hạn đã xuất hiện ở Bắc Bộ, Tây Nguyên và Nam Bộ;

- Tháng II, khô hạn đã xuất hiện ở Bắc Bộ, Nam Trung Bộ, Tây Nguyên và Nam Bộ;

- Tháng III, khô hạn đã xảy ra ở Bắc Bộ, Nam Trung Bộ, Tây Nguyên và Nam Bộ.

Tuy nhiên, Bắc Bộ tình hình khô hạn đã giảm do có mưa. Tổng diện tích thiệt hại về lúa, hoa màu và cây công nghiệp trong 3 tháng: tháng I, II, III/2004 lên tới 299.000ha bị hạn nặng, một số diện tích không cho thu hoạch;

- Tháng VII, khô hạn đã xảy ra ở một số tỉnh thuộc vùng Nam Bộ;

- Tháng IX đến XI, hạn hán trên diện rộng vẫn tiếp tục xảy ra ở một số tỉnh thuộc Bắc Bộ, Tây Nguyên, Nam Trung Bộ và Nam Bộ.

Tính trong 3 tháng: tháng IX, X, XI, khoảng 249.939ha lúa, hoa màu và cây công nghiệp đã bị hạn nặng và mất trắng. Hạn hán xảy ra và kéo dài gây tổn thất nặng nề, nhất là ở vùng Tây Nguyên. Khô hạn gây thiệt hại cho tỉnh Đắk Lắk ước tính khoảng 200 tỷ đồng [3].

Tài liệu tham khảo

1. Trung tâm Khí tượng - Khí hậu, Viện KTTV. *Thông báo và dự báo khí hậu* các số tháng I đến tháng XII/2004.
2. Trần Thục, Nguyễn Văn Thắng, Đào Thị Thúy. *Mùa mưa và sự thiếu hụt của lượng mưa năm 2004* - *Tạp chí TN&MT*, Số 11(2004), tr. 28-30.
3. Nguồn: *bản tin dự báo khí hậu hàng tháng của Viện Khí tượng Thủy văn*.